

Sprekend

In gesprek met Wennie Evers over haar boek *De Rode Draad*

‘Door deze platen kom je steeds weer uit bij het Woord’

Hanneke Goudappel

Onderwijzeres Wennie Evers tekent in haar boek *De Rode Draad* voor kinderen de lijn van de heilshistorie. De reeks kleurrijke, schematische platen helpt kinderen de samenhang en chronologische volgorde in de bijbelse geschiedenis te zien. In december 2005 is ook een werkboek bij *De Rode Draad* verschenen.

Toen Evers (43) de platen maakte, werkte ze op de Rehobothschool in Ede, een reformatorische streekschool voor zeer moeilijk lerende kinderen. Daar ontstond haar idee om de rode draad door de bijbelse geschiedenis in platen weer te geven. De kinderen aan wie ze les gaf, dwongen haar er goed over na te denken hoe je iets overbrengt. Evers: ‘Hoe maak ik de lijn in de Bijbel nou duidelijk? Je moet voor deze kinderen ontzettend concreet en sober de belangrijkste feiten van de bijbelse geschiedenis neerzetten. Ik wil zo graag dat ze er iets mee kunnen en dat ze het onthouden.’ Het prentenboek toont kinderen de lijn die door de Bijbel loopt en helpt hen die te onthouden. Evers wil ermee laten zien dat de bijbelse geschiedenis een doel heeft: ‘Vertellen hoe de Heere Zijn belofte in stand houdt, hoe Hij handelt met Zijn volk, tot Zijn eer. De draad wijst ook naar het bloed van de Heere Jezus, als een lijn door de geschiedenis.’

Ontstaan

Toen Evers de platen ontwierp, had ze nooit gedacht dat het eens een boek zou worden. Ze maakte de prenten ter ondersteuning van haar bijbelse vertellingen, een proces van zo’n acht jaar. Heel eenvoudig begon ze op een vel papier met vier cirkels: Adam, Abraham, David en de Here Jezus. Langzamerhand ontstonden er steeds meer platen. Evers: ‘In de loop van de tijd schaafde ik de platen bij en voegde dingen toe, of vereenvoudigde door ervaring en de reactie van de kinderen vanuit hun belevingswereld.’ Die interactie met de kinderen vindt de onderwijzeres heel belangrijk. ‘Mijn leerlingen hebben het boek eigenlijk gemaakt,’ zegt Evers. ‘In die interactie tussen de kinderen en mij is het gegroeid tot wat het is.’ De kleurrijke platen die nu in het boek staan, hingen jarenlang bij Evers in de klas. Van links naar rechts zo’n 25 prenten. Toen ze veel positieve reacties kreeg en ook een uitgever enthousiast reageerde, was de eerste druk van het prentenboek in oktober 2002 een feit.

Ze moet vaak corrigeren: ‘*De Rode Draad* is géén kinderbijbel, niet alleen maar bedoeld om uit voor te lezen. Het boek is ondersteunend naast alle kinderbijbels.’

Inmiddels zijn de platen uit het boek ook los, per set te koop, op stevig papier van A4-formaat. Zo kunnen scholen de prenten aanschaffen om ze op te hangen in klaslokalen. In december 2005 is het werkboek verschenen.

Achtergrond

Evers, lid van de Gereformeerde Gemeente in Nederland te Barneveld, is ruim vijftien jaar als leerkracht verbonden aan de Rehobothschool. Eerder was ze acht jaar kleuterjuf in Ede. Op dit moment werkt ze vooral als intern begeleider binnen de school; ze heeft dezelfde functie ook op

een school voor Praktijkonderwijs. Ze heeft bewust voor schematische beelden gekozen. ‘De hele visuele beeldcultuur die we tegenwoordig kennen, vind ik best moeilijk. Het beeld moet niet over het Woord heen gaan, het moet echt ondersteunend blijven. Door deze platen kom je steeds weer uit bij het Woord.’

Wat is het doel van *De Rode Draad*? ‘

De rode draad staat voor de lijn door de bijbelse geschiedenis. In het boek geven de platen de hoofdpunten van de bijbelse lijn van de heilshistorie aan. Het doel van de platen is om de kinderen deze lijn te vertellen en te leren. Ik weet zelf dat ik, toen ik een jaar of dertien, veertien was, pas door kreeg dat het volk Israël na de woestijnreis weer terugkwam in zijn eigen land. Op school of op catechisatie bestaat de kans dat de verbanden in de Bijbel de kinderen niet altijd duidelijk worden. De bijbelse geschiedenis wordt vaak in delen verteld, het ene jaar dit, het andere jaar dat. Daardoor missen de kinderen soms de chronologische volgorde en de samenhang. Ik merk dat veel van hen de volgorde van bijbelse personen helemaal niet kennen. Het geeft niet als je stukjes uit de Bijbel vertelt, als je kinderen ook maar leert om die in het geheel van de bijbelse geschiedenis te plaatsen.

Door de platen wordt de rode draad die door de Bijbel heen loopt, heel beeldend. Als ik in de bijbelse vertelling bij David was en het werd bijna Kerst, maakte ik een grote ‘sprong’ naar het kerstevangelie. Door middel van de platen kon ik de kinderen precies duidelijk maken wat David met Kerst te maken heeft.’

Gesprek bevorderen ‘

Een ander doel is ouders en kinderen met elkaar in gesprek te brengen. Beelden nodigen uit tot praten en zo kom je toch weer bij het Woord. Geloven is door het gehoor: wat je doorgeeft, is ten diepste niet in een plaat of beeld te vangen. Daarom kun je als ouders het boek ook niet in de armen van je kind schuiven; het biedt juist stof om er samen over te praten. Het boek is ook ondersteunend bij de “trits” kerk-school-gezin. Hoe praat je thuis met je kinderen over de kerk? Ouders vinden dat soms moeilijk. Platen uit het boek kunnen daarvoor een aanleiding zijn. En ook andersom, dat een kind na de kerkdienst zegt: “Mam, de dominee had het over de plaat van Abraham.” De tijd van de kinderen zelf heeft ook een plaats in de rode draad van Adam tot de dag van de wederkomst. Een plaat van een kerkinterieur met preekstoel, doopvont, avondmaalstafel en collectezakken haakt aan bij het leven hier en nu. Dat is herkenbaar voor de kinderen. De kinderen vragen het mij ook: “Juf, hoort u al bij de rode draad?”

Doelgroep

‘Veel mensen denken dat het boek voor kinderen met een verstandelijke handicap is. Dat komt omdat ik op een school voor zeer moeilijk lerende kinderen werk. Zij zijn mijn inspiratiebron geweest, maar het prentenboek is geschikt voor alle kinderen en hun ouders en leerkrachten, niet specifiek voor het speciaal onderwijs. Scholen maken gebruik van het boek, maar ook catecheten, bijbelstudieclubs, gezinnen of zorgcentra voor gehandicapten. De platen zijn prima te gebruiken op de basisschool, maar ze hebben ook iets in zich “voor iedere leeftijd”. Ik sprak een ouderling die de platen op belijdeniscatechisatie gebruikte. Door de eenvoud vallen er soms kwartjes.’

Opzet

‘De uitgever vroeg mij om er per plaat een bladzijde toelichting bij te schrijven. Hij zei: “Jij als leerkracht kunt er van alles mee, maar voor ouders is het fijn als erbij staat wat ze allemaal bij de plaat kunnen vertellen aan hun kind.” Zo zijn de visuele beelden gekoppeld aan woorden, ter

ondersteuning van de ouders. Het boek bestaat uit 25 prenten met daarbij steeds één pagina uitleg. Bij elke plaat staat een bijbeltekst en een psalm die erbij past. De taal is niet heel eenvoudig. Ouders kunnen het boek samen met hun kinderen lezen. Wat oudere kinderen kunnen het ook zelf lezen. Om ouders nog meer steun te geven is het werkboek gemaakt.'

Werkboek

'Doordat de platen heel eenvoudig van opzet zijn, gaan veel kinderen ze natekenen of plakken. Zo maken ze hun eigen rode draad. Dat is ook de bedoeling van het werkboek. Dat ze zélf aan de slag gaan met de rode draad in de Bijbel. Het werkboek telt 100 pagina's. In dat boek kunnen de kinderen platen en de rode draad kleuren, en de woorden in de platen zelf invullen. Ook zit er een stickergedeelte in het boek. Die stickers moeten op de goede plaats worden geplakt. Feitenvragen stimuleren de kinderen om stukjes in de Bijbel op te zoeken en in te vullen. Ook wordt bijvoorbeeld gestimuleerd de *Kanttekeningen bij de Statenvertaling* na te lezen. Verder staan er themavragen in voor iets oudere kinderen.'

Reacties

Van ouders en collega-leerkrachten kreeg Evers veel positieve reacties op haar boek. Ook scholen toonden belangstelling. Op een aantal reformatorische basisscholen wordt het boek al gebruikt en ook wel tijdens catechisaties. De platen hebben iets 'universeels', juist door hun schematische vorm. Van reformatorische gezindte tot evangelische hoek zijn ze goed bruikbaar. De tekst van zowel het prentenboek als het werkboek past vooral bij de reformatorische geloofsbeleving.

De Rode Draad is heel geschikt als cadeau. Evers: 'Ik hoor ook wel van mensen die het cadeau voor een kraamvisite kopen of als doopgeschenk geven.'

Wennie Evers

De Rode Draad. De lijn van de heilshistorie in woord en beeld

Uitg. Boekhandel Gebr. Koster Barneveld

ISBN 90 5551 248 6

56 pag.

Werkboek bij *De Rode Draad*

ISBN 90 5551 337 7

107 pag.